

відповідальність решти митних посередників залишилася поза увагою розробників нової редакції кодексу. На наш погляд, підходи до законодавчого регулювання діяльності цих суб'єктів на рівні кодифікованого акту мають бути уніфікованими. Крім того, видається не доцільним обтяжування кодексу детальним закріпленням правового статусу всіх суб'єктів, які в ньому згадуються, зокрема підприємств-посередників. Це можна і слід робити у відповідних положеннях про цих суб'єктів, затверджених в установленому законом порядку. Згідно зі ст.175 нового МК України правила провадження зазначених видів діяльності затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері митної справи. Яким чином будуть співвідноситися їх права та обов'язки, закріплені МК України та наказами Держмитслужби України, – дублюватися, конкретизуватися тощо – залишається нез'ясованим.

Залишається сподіватися, що нова і така довгоочікувана редакція МК України вирішить старі наболілі проблеми в правовому регулюванні діяльності суб'єктів митного посередництва і в жодному разі не принесе нових проблем, викликаних можливо неготовністю вітчизняної митної справи й суспільством до радикальних змін. Хоча вже зараз очевидно, що новий головний галузевий нормативно-правовий акт, принаймні в частині, що була розглянута, далекий від досконалості. Однак виправляти помилки ніколи не пізно.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про внесення змін до Митного кодексу України та інших законодавчих актів України: Закон України від 03.11.2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?pf3511=40331
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13-14, № 15-16, № 17. – Ст. 112.

УДК 34.001.18

ТРАНСФОРМАЦІЯ НАУКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Мосьондз С.О., к.ю.н., доцент

Університет сучасних знань

Стаття присвячена висвітленню загального бачення трансформації науки в умовах посилення глобалізаційних процесів на сучасному етапі розвитку українського суспільства.

Ключові слова: наука, трансформація, глобалізація, концептуальні підходи, підстави, цивілізація, розвиток, можливості, ефективність, інтенсивність, інноваційні процеси, імперативний метод, диспозитивний метод, суспільство.

Mosyondz S.A. ТРАНСФОРМАЦИЯ НАУКИ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ / Университет современных знаний, Украина

Статья посвящена освещению общего видения трансформации науки в условиях усиления глобализационных процессов на современном этапе развития украинского общества.

Ключевые слова: наука, трансформация, глобализация, концептуальные подходы, основания, цивилизация, развитие, возможности, эффективность, интенсивность, инновационные процессы, императивный метод, диспозитивный метод, общество.

Mosyondz S.A. TRANSFORMATION OF THE SCIENCE IN CONDITION GLOBALIZATION / University of the modern knowledges, Ukraine

The article is sanctified to illumination of general vision of transformation of science in the conditions of strengthening of processes of globalization on the modern stage of development of Ukrainian society.

Key words: science, transformation, globalization, conceptual approaches, basis, civilization, development, possibility, efficiency, intensity, innovative processes, imperative method, non-mandatory method, society.

На сьогодні Україна знаходиться на початку великого шляху до цивілізованої інтеграції у світовий та європейський науковий простір. Доки наша держава не досягне визнаного статусу рівноправного суб'єкта зарубіжної наукової співпраці, доти й залишатиметься країною, що

виступає постачальником інтелектуального потенціалу для інших, більш розвинених у науковому плані країн.

Подальший успіх економічних перетворювань, продовження нинішнього економічного зростання залежатиме від реформування національної наукової системи, яка повинна базуватися на засадах інноваційності, тобто здатності до оновлення, відкритості новому на основі використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.

Різні обґрунтування та умови переорієнтації науки ми знаходимо в наукових працях таких відомих дослідників, як: Ю. Анісімова, В. Арутюнова, А. Бердашевича, Д. Бернала, В. Вернадського, Ф. Брокгауза, П. Гайденко, В. Данилевського, Г. Доброва, Є. Золотухіна, І. Єфрона, О. Красовської, Ж. Кондросе, В. Кохановського, Л. Косарєвої, Т. Куна, Б. Кузнецов, О. Лєтова, Б. Маліцького, Л. Маркової, О. Поповича, К. Поппера, М. Розова, Б. Старостіна, В. Стюпіна та ін.

Останнім часом проблема трансформації змін у сфері науки постійно перебуває в полі зору громадської думки. Висвітлюються окремі важливі аспекти науки, пропонуються відповідні новації, але часто відчувається методологічна слабкість, несистемність пропозицій.

Тому **метою цієї наукової статі** є висвітлення загального бачення трансформації науки в умовах посилення глобалізаційних процесів.

Трансформація науки на сучасному етапі розвитку як світового співтовариства, так і українського суспільства є виправданою та очевидною. При цьому виникає закономірне питання: чи потрібні трансформаційні зміни у сфері науки для Української держави? Спробуємо дати відповідь через призму визначення підстав для цих змін.

По-перше, розвиток людства набув глобального характеру, який робить конкурентоспроможними лише ту людину, державу, що здатні жити та діяти в такому просторі.

Проблема глобалізації вийшла на найвищу орбіту планетарної конфліктності, бо порушує найважливіше питання людства – перспективу світосистемності. Без рівноправного діалогу культур, без урахування наукового потенціалу і перспектив розвитку кожної цивілізації важко формувати ефективні механізми взаємодії суспільств у глобальному цивілізаційному поступі.

Тому далеко не випадково головні акценти в осмисленні можливих наслідків глобалізації робляться на необхідності формування програм звернення до науки, культури, на домінанті духовності як вираження моральних засад суспільного життя і моральних норм поведінки людини в суспільстві.

Очевидним є те, що науковий потенціал нації у XXI столітті буде чи не головною продуктивною силою у виборі геоекономічної й геополітичної моделі майбутнього, у формуванні нової парадигми розвитку цивілізації. Тому збереження національної сутності, національної ідентичності, культурної, наукової своєрідності є суттєвою складовою державної політики в цілому та політики науково-гуманітарного розвитку суспільства зокрема.

По-друге, сучасна цивілізація істотно розширила підхід до взаємодії теорії та практики в контексті здійснення наукової діяльності. Тобто на сьогодні не вичерпується відношення знання та практики розподілом на фундаментальне та прикладне, коли фундаментальні знання розуміються як теоретичні, а прикладні, як ті, що можуть бути використані в практиці виробництва або в ній виникають. Сучасне знання є результатом більш складних взаємин таких проявів дослідження, які можна означити теоретичними та практичними. Йдеться про дослідження як практикування, про отримання фундаментального знання в практикуванні. Наприклад, стосовно досліджень у галузі новітньої біотехнології цілком органічно використовується концепт практики та вивчаються новітні біотехнологічні практики як такі, що виникають у сфері фундаментальних досліджень [1, 13].

Отже, у сучасній науці маємо враховувати ситуації, коли різноманітні і досить складні дослідницькі практики починають передувати теорії. Як зазначає вчений-соціолог Л.Д. Бєвзенко, теорія як наукова, філософська, науково-практична реальність стає лише способом прояву практичної настанови щодо визначених, досить вузьких сфер людського життя. Практики в цьому випадку постають у вигляді більш потужного смислового роду констелянта, крізь який ми можемо побачити різного роду практики як його окремі прояви, і наукові, філософські, науково-практичні тут виявляються лише подібними в низці інших подібних проявів [2, 131]. Знання як практикування передбачає момент конструювання, проективності, технологічності.

По-третє, сучасний світ не лише поставив перед наукою інші завдання, а й створив для неї нові можливості. Передусім це – сучасні інформаційні технології, нанотехнології, робототехніка, які забезпечують щонайменше дві функції: комп'ютерну грамотність; індивідуалізацію та інтенсифікацію наукового процесу.

При констатації даної підстави потрібно акцентувати увагу на тому, що на сучасному етапі розвитку світового співтовариства людина існує у світі, де людське майже поглинається технологічним. На такому тлі проблема свободи людини постає як одна з головних метафізичних проблем XXI ст. В.Г. Табачковський у книзі «Полісутнісне homo: філософсько-мистецька думка в пошуках «неевклідової рефлексивності» підкреслює, що, на відміну від модерну, котрий мав у своїй основі необмежене поняття свободи, постмодерн ґрунтується на уявленні про свободу як передусім особистісний вибір, рішення пов'язане з суб'єктивним світом особистостей, що знаходяться між загальністю людської природи та особливістю індивідуальності [3, 409]. Якщо раніше здавалося, що найсприятливішою для людини ситуацією є щонайбільше розширення можливостей одночасного вибору, то сьогодні стало зрозумілим, що важливішою є пов'язаність такого вибору з віднайденням персональної ідентичності. Тому кращим для людства і власне особистості, щоб така ідентичність була знайдена і в особливому, індивідуально-неповторному, а не лише в тотожньому.

По-четверте, недостатня підтримка державою і суспільством науки та науковців, що не дозволяє вчасно і в належному обсязі проводити назрілі перетворення. Фундаментальні та прикладні дослідження були відокремленими від реальних потреб економіки, а наукова система в цілому та окремі наукові колективи, зокрема, втрачали здатність до об'єктивної самооцінки. Це спричинило зниження конкурентного рівня розробок і, безумовно, вплинуло на рівень конкурентоздатності української продукції.

По-п'яте, досвід підказує, що проблеми піднесення науки, впровадження відкриття у виробництво, організації та стимулювання технічного прогресу на підприємствах, підготовки наукових кадрів не стоять і не можуть стояти окремо, ізольовано одна від одної. Не можна розраховувати на істотний успіх, вирішуючи кожну з них окремо.

Тут важливий комплексний підхід, орієнтований на принципову цілісність і складність системи «наука – освіта – виробництво». Вузкий, спрощений підхід до впровадження відкриттів несумісний з нинішніми масштабами і темпами науково-технічного прогресу.

Науково-виробничий цикл – це народногосподарський кругообіг нових знань, що охоплює фундаментальні дослідження, прикладні розробки і матеріальне виробництво. Виникнення науково-виробничого циклу відображає інтеграційні процеси, що з'явилися у сфері науки і виробництва в першій чверті XX ст., і особливо посилювалися після Другої світової війни. Тепер вони мають вирішальне значення для реалізації моделі інноваційного розвитку.

Нині в Україні та й в інших пострадянських республіках ми бачимо порушення умов організації і функціонування циклічної парадигми: «наука – освіта – виробництво» та її основоцентричних стадій (фундаментальні дослідження, науково-прикладні розробки, дослідно-конструкторські роботи, проектування, технологічна підготовка виробництва, освоєння і доведення нововведень, екстенсивне поширення нововведень до повного насичення ними ринку). Це, зокрема, відохочує іноземних інвесторів вкладати в нашу економіку капітали.

Занепокоєння викликає і значне погіршення умов для прикладних розробок галузевого та міжгалузевого характеру (у зв'язку з частковим розформуванням могутньої бази галузевих науково-дослідних інститутів). Багато в чому означена проблема пов'язана з нерозумінням того, що наука може виступати продуктивною силою лише тоді, коли вона органічно вливається через освічених фахівців у сферу науково-виробничого циклу.

По-шосте, загострення соціально-економічних проблем, викликане об'єктивними труднощами перехідного періоду, а також серйозними прорахунками у визначенні моделі трансформаційних процесів, поступово усунуло науку з кола державних пріоритетів, що у свою чергу призвело до багаторазового скорочення інвестицій у науково-технологічний розвиток і втрати інноваційної активності економіки.

І, по-сьоме, Україна на сьогодні упевнено увійшла в новий тип цивілізації – інноваційний. Його характерна риса – постійна змінюваність, динамізм змін. Змінюються знання, технології, інформація, обставини життя тощо, і відбуваються ці зміни значно швидше, ніж зміна покоління людей. Отримані знання дуже швидко «старіють», виникає потреба в нових знаннях.

На нашу думку, останній чинник трансформації науки є фундаментальним та вимагає детальної конкретизації з огляду на глобалізаційні процеси, що відбуваються у світовому співтоваристві.

Характер економічного зростання, конкурентоспроможність країни на світовому ринку, її національна безпека визначаються сьогодні не обсягами фізичних ресурсів, а залежать від того, наскільки суспільство може створювати й ефективно використовувати науковий фактор, розвивати інноваційну діяльність і інноваційні процеси на всіх рівнях управління. Для сучасної України рішення ключових соціально-економічних проблем також неможливо без продуктивного використання наукового потенціалу, його реструктуризації й формування на цій основі національної інноваційної системи. Практика реформування вітчизняної економіки показала, що ринок не в змозі вирішити всі проблеми подолання деградації технологічної бази виробництва й формування нових технологічних укладів, настільки, наскільки це необхідно для забезпечення стійкого економічного зростання в нашій країні і її регіонах. Проблема зумовлює необхідність посилення ролі держави в науковому забезпеченні інноваційних процесів і в регулюванні інноваційної сфери взагалі. Зростає значення якнайшвидшого формування ефективної політики держави у сфері науки й зокрема такої її складової, як інноваційна політика.

Потреба інноваційного розвитку України сьогодні – це потреба рухатись у ногу з часом відповідно до сучасних реалій, стати в рівень з розвиненими країнами світу. Політичною передумовою інноваційного розвитку України є потреба в завоюванні гідного місця в міжнародному співтоваристві цивілізованих народів. Останні з повагою ставляться до держав, котрі пропонують новітні ідеї й моделі розвитку, показують зразки успішності в тій чи іншій галузі суспільного життя. Тому прискорене входження в цивілізаційний процес на основі інноваційних стратегій є одним з головних політичних завдань українського державотворення й утвердження конкурентоздатності України в Європі і світі.

Наука розглядається в якості найважливішого джерела, точніше сфери народження інновацій, оскільки в цій галузі діяльності зосереджені основні ресурси і найсприятливіші умови для особливої інтелектуальної праці, що народжує інновації.

У науковій сфері в основній своїй масі відбувається перетворення знань у базисні, системні інновації, що володіють найбільшими оновлюючими можливостями. Але ці інновації, як правило, завжди капіталомісткі і не завжди мають нагоду комерціалізації. Тому їх створення потребує могутньої державної підтримки.

У свою чергу новітні технології пропонують науковому співтовариству такі радикальні інновації, які, являючись частиною процесу наукового дослідження, приводять до глибоких змін, – причому не тільки позитивних, – в організації наукової діяльності й до трансформації науки в цілому.

На сучасному етапі розвитку світового співтовариства система наукового знання інтернаціональна, що, на перший погляд, робить науку вже схильною до міжнародної інтеграції. Однак насправді тут є проблеми, у зв'язку з тим, що наука є не тільки пізнавальним, але й соціальним інститутом. Найбільш серйозні труднощі виникають на стику нових технологічних можливостей і старих політичних установок. Інновації створили глобальну можливість для справжнього наукового співробітництва, не обмеженого ні відстанями, ні державними кордонами й легко здійснюваного в режимі реального часу. Але в дійсності, – якщо говорити про науку не як про систему знань, а як про сферу діяльності, – світової науки не існує, тому що вона організована за національним принципом та в національних рамках, вона ще розділена відомчими бар'єрами. Звичайно, наука повинна бути відкритою, тобто наукове знання повинне бути доступно всім. Але той, хто витрачає на неї свої гроші, природно, хоче мати якісь переваги. Демократична ідея відкритої науки, тобто інтернаціонального використання фундаментального наукового знання натрапляє на реальність національних витрат на одержання нового знання та його зберігання. Інтернаціональні наукові проекти повинні переборювати розходження, іноді дуже істотні, національних інтересів їхніх учасників. Проте, оскільки ці антиномії існують на тлі очевидної тенденції глобалізації світового господарства, очевидно, згодом трансформація науки в цьому ж напрямку також неминуча.

Цивілізаційне суспільство кардинально вплинуло на розвиток науки, значно прискоривши процеси її розвитку. Сучасну науку й діяльність учених уже неможливо уявити без використання новітніх технологій. Ця діяльність у свою чергу сприяє розробці більш нових технологій. Швидкість цих процесів постійно збільшується, й трансформація науки в одній

сфері моментально викликає трансформацію в іншій. Такі зміни ведуть до появи неймовірно великої кількості наукових знань, які необхідно сприймати та втілювати в практичну площину.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ніколаєнко Н.В. Біотехнологічні практики в контексті синергетичної методології / Н.В. Ніколаєнко // Практична філософія. – 2009. – № 4 (34). – С. 10-15.
2. Бевзенко Л.Д. Постнеклассические практики в логике габитуальных трансформаций / Л.Д. Бевзенко // Постнеклассические практики: определение предметных областей: Материалы международного междисциплинарного семинара / Под общ. ред. О.Н. Астафьевой. – М.: МАКС Пресс, 2008. – С. 130-143.
3. Табачковський В.Г. Полісутнісне homo: філософсько-мистецька думка в пошуках «неевклідової рефлексивності» / В.Г. Табачковський. – К.: Видавець ПАРАПАН, 2005. – 432 с.

УДК 351.74: 33 (470)

ЭКОНОМИЧЕСКАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ ИНФРАСТРУКТУРЫ ОРГАНОВ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ: СИСТЕМНЫЙ ПОДХОД

Новиков В.В., к.экон.н., доцент

Академия управления МВД Российской Федерации

В статье автор системно исследует экономическую безопасность инфраструктуры органов внутренних дел Российской Федерации.

Ключевые слова: органы внутренних дел, экономическая безопасность, инфраструктура, хозяйственная система

Новиков В.В. ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ІНФРАСТРУКТУРИ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ: СИСТЕМНИЙ ПІДХІД / Академія управління МВС Російської Федерації, Росія

У статті автор системно досліджує економічну безпеку інфраструктури органів внутрішніх справ Російської Федерації.

Ключові слова: органи внутрішніх справ, економічна безпека, інфраструктура, господарська система

Novikov V.V. THE ECONOMIC SECURITY OF THE INFRASTRUCTURE OF THE BODIES OF INTERNAL AFFAIRS OF THE RUSSIAN FEDERATION: A SYSTEMATIC APPROACH / Academy of the management of Ministry of internal affairs of the Russian Federation, Russia

The author systematically examines the economic security of the infrastructure of the bodies of internal affairs of the Russian Federation.

Key words: bodies of internal affairs, economic security, infrastructure, economic system

В последние годы в России отчетливо прослеживается интерес отечественных и зарубежных авторов к проблематике экономической безопасности. Так, в годы перестройки (начиная с 1985 года) эта проблема стала объектом огромного количества открытых серьезных научных обсуждений и исследований.

Неразвитость новой рыночной экономической системы и полный развал прежней системы в 90-х годах XX века дали новый мощный импульс к разработке понятия «экономическая безопасность». Счет работ в данной области пошел на десятки и даже сотни. Итогом многолетних изысканий явились выработка концептуального понимания экономической безопасности и появление возможности использовать теоретические изыскания в качестве фундамента для принятия решений на различных уровнях, в том числе при ведении хозяйственной деятельности.

Несмотря на серьезные разногласия в научном мире относительно понятия экономической безопасности, в практическом плане этот термин занял прочное место в парламентских дискуссиях по вопросам безопасности, вошел в нормативные документы [1]. В 1996 году была принята Государственная стратегия экономической безопасности [2], экономическая проблематика заняла видное место в Концепции национальной безопасности Российской